

Vergaderjaar 2023–2024

33 147

Evaluatie Kaderwet zelfstandige bestuursorganen

Nr. 10

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 december 2023

Hierbij ontvangt u de wettelijke evaluatie van IBKI over de periode 2018–2022 aan. Deze evaluatie is uitgevoerd door een onafhankelijke onderzoeksbureau, de KWINK groep (hierna: KWINK). Het rapport en de bestuurlijke reactie van IBKI treft u aan als bijlage bij deze brief.

In de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is in artikel 39 bepaald dat er elke vijf jaar een evaluatie zal worden uitgevoerd naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het functioneren van een zelfstandig bestuursorgaan en dat deze evaluatie aan de Staten-Generaal zal worden toegezonden. Met de evaluatie van IBKI over de periode 2018–2022 wordt hieraan voldaan.

IBKI is een deeltijd-ZBO zoals omschreven in artikel 38 van de Kaderwet. IBKI, onderdeel van de Stichting VAM, is de exameninstantie voor de APK (algemene periodieke keuring) en de WRM-examens (Wet Rijonderricht Motorrijtuigen) en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de verkeersveiligheid.

KWINK heeft onderzoek gedaan naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van IBKI en heeft daarnaast gekeken naar de opvolging van de aanbevelingen uit de vorige evaluatie (periode 2013–2017) en naar de governance en toekomstbestendigheid van de organisatie. KWINK concludeert dat IBKI doeltreffend en doelmatig opereert. Ook heeft KWINK een aantal aanbevelingen geformuleerd voor zowel IBKI als het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Hieronder wordt ingegaan op de conclusies en aanbevelingen.

KWINK constateert dat drie van de vier aanbevelingen zijn opgevolgd. Het toezicht van de Rijksgecommitteerden op IBKI is door het ministerie nog niet geborgd in formele afspraken. De drie andere aanbevelingen zijn opgevolgd. Zo is de kwetsbare continuïteit van de Rijksgecommitteerden als gevolg van hoge leeftijd opgelost door de groep uit te breiden en te verjongen. Ook zijn de afspraken over overleg, informatielevering en advies over beleidsontwikkeling vastgelegd. Wel geeft KWINK aan dat op twee aanbevelingen nog verbetering mogelijk is. KWINK adviseert een aantal acties in gang te zetten om de onafhankelijkheid tussen Innovam en IBKI goed te blijven borgen (aanbeveling 1). Daarnaast geeft KWINK aan dat IBKI transparanter kan zijn over de knelpunten in wet- en regelgeving waar IBKI tegen aanloopt bij haar taakuitvoering door hier jaarlijks over te rapporteren aan het ministerie. Het ministerie vraagt IBKI hier vanaf 2024 jaarlijks over te rapporteren, bijvoorbeeld in het jaarverslag (aanbeveling 5).

Doeltreffendheid

KWINK concludeert dat «*IBKI doeltreffend functioneert en dat de examinering van rijinstructeurs, APK-keurmeesters, tachograaftechnici en lpg-technici een bijdrage levert aan de verkeersveiligheid.*» Om de doeltreffendheid naar een nog hoger niveau te tillen heeft KWINK enkele aanbevelingen geformuleerd. Het ministerie onderschrijft deze aanbevelingen. Met IBKI wordt stil gestaan hoe de dienstverlening van IBKI het best gemonitord kan worden en op welke basis hierover gerapporteerd dient te worden, bijvoorbeeld in het jaarverslag van IBKI. Hier zullen de suggesties van KWINK, zoals de snelheid en wachttijden (aanbeveling 2a) en het eenduidig rapporteren over klachten, bezwaar en beroep (aanbeveling 2b) in meegenomen worden. Daarnaast gaan we met IBKI kijken hoe de opvolging van signalen, van zowel de RDW- als WRM-gecommitteerden als andere betrokkenen bij de taakuitvoering door IBKI, meegenomen kan worden in rapportages (aanbeveling 2c en 4), zowel intern als extern.

Doelmatigheid

IBKI is in de onderzochte periode doelmatiger gaan opereren, concludeert KWINK. De tarieven over de periode 2015–2022 zijn in vrijwel gelijk gebleven, pas in 2021 is er sprake geweest van een stijging in verband met de (relatief hoge) inflatie. Tegelijkertijd zijn er geen signalen dat de kwaliteit van de dienstverlening is afgenomen. Het ministerie waardeert deze ontwikkeling en blijft met IBKI in gesprek over hoe de organisatie doelmatig kan blijven opereren zonder dat de kwaliteit van de dienstverlening hieronder lijdt.

Governance

KWINK geeft aan dat de governance tussen het ministerie als opdrachtgever en eigenaar en IBKI als opdrachtnemer, de zogenaamde driehoek, goed functioneert en zich heeft geprofessionaliseerd sinds de vorige evaluatie. Wel ligt er in elke «hoek» van de driehoek verbeterpotentieel. Het ministerie gaat met IBKI in gesprek over het ontwikkelen van prestatie-indicatoren om beter gesprek te kunnen voeren over de kwaliteit van de taakuitvoering van IBKI (aanbeveling 6a) en het ministerie zal onderzoeken hoe het toezicht door de RDW-gecommitteerden juridisch verankerd kan worden (aanbeveling 6b). In lijn met eerdere aanbevelingen zal het ministerie het toezicht op en de sturing van IBKI tegen het licht

houden om een verdere professionaliseringslag te kunnen maken. Hierbij zal (onder andere) gekeken worden naar het proces van het vaststellen van de tarieven (aanbeveling 7a), het mogelijk eisen van certificering op het gebied van informatiebeleid (aanbeveling 7b), het verzoeken van het opstellen van een jaarverslag door de Rijksgecommitteerden over de resultaten van haar toezicht (aanbeveling 7c) en het opstarten van een strategische dialoog met IBKI gericht op de lange termijn (aanbeveling 7d).

Concluderend

Het ministerie kan zich vinden in de constatering van KWINK over de evaluatieperiode. Het ministerie waardeert zowel de ontwikkeling van IBKI als de stabiliteit van de organisatie in de evaluatieperiode. De aanbevelingen van KWINK geven goede handvatten om zowel IBKI als de relatie met het ministerie in de toekomst verder te ontwikkelen. Ook met het oog op de ontwikkelingen die komende tijd op de organisatie afkomen vanuit de opvolging van het rapport *Van Rijles naar Rijonderwijs*. Het ministerie zal samen met IBKI de opvolging van de aanbevelingen monitoren in de bestuurlijke overleggen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers